

En plats – ett träd – att vara i naturen

Mål: Läs och förstå dikter på danska, norska och svenska. Tolka lyrik med utgångspunkt i estetisk upplevelse, med blick för människans förhållande till naturen.

Tid: Ett föreläsningsspass. Man kan välja att arbeta med en eller alla tre dikter.

Förslag till didaktiskt arbete

Arbeta med en dikt:

Före läsningen: Välj en bild av ett träd, eller ett träd du kan se framför dig där du sitter. Se på det en minut. Blunda och föreställ dig att du sitter på en gren i trädet. Vad känner du där? Vem är du?

Under läsningen: Läs dikten en gång utan att ta paus. Läs sedan på nytt och kontrollera i ordlistan ifall det är ord du inte förstår. Du kan också slå upp i en digital ordbok. Anteckna vad orden betyder och dina associationer till dikterna medan du läser. Läs dikten på nytt, den här gången högt för dig själv. Hör sedan på uppläsningen i ljudfilen. Se på dina anteckningar på nytt. Var det något du förstod bättre genom att lyssna än genom att läsa? Arbeta tillsammans i par och läs dikten högt för varandra.

Efter läsningen: Diskutera: Vem är det som berättar i dikten? Hurdan är den här berättaren? Vad handlar dikten om? Vilken roll spelar naturen? Gör en illustration till dikten.

ELLER

Arbeta med alla tre dikter:

Före läsningen: Välj en bild av ett träd, eller ett träd du kan se framför dig där du sitter. Se på det en minut. Blunda och föreställ dig att du sitter på en gren i trädet. Vad känner du där? Vem är du?

Under läsningen: Fördela dikterna så att alla arbetar med varsin dikt, men i grupper på tre så att alla tre dikter finns med i gruppen. Läs dikten en gång utan att ta paus. Läs sedan på nytt och kontrollera i ordlistan ifall det är ord du inte förstår. Du kan också slå upp i en digital ordbok. Anteckna vad orden betyder och dina associationer till dikterna medan du läser. Läs dikten på nytt, den här gången högt för dig själv. Hör sedan på uppläsningen i ljudfilen. Se på dina anteckningar på nytt. Var det något du förstod bättre genom att lyssna än genom att läsa? Läs dikten högt för de andra i gruppen. Förklara för dem vad du kommit fram till i ditt arbete med dikten. Hör på de andras dikter och deras tankar om dem.

Efter läsningen: Diskutera: Vem är det som berättar i respektive dikt? Hurdan är den här berättaren? Vad handlar dikterna om? Vilken roll spelar naturen i de tre dikterna? Diskutera hur ni kunde arbeta med de här tre dikterna tillsammans med era elever.

Danska:

Hulen

Jorden smager jeg
lugter bladene

Ligger gemt herinde
i min hule af grene

Kan ikke se fuglene
Kun høre deres skrig

Mellem grenene i taget
er himlen så åben.

Pia Tafdrup, *Et digt om dagen*, 1995.

Förlag: Dansklærerforeningen <https://dansklf.dk/>

Svenska:

Gärna ville jag vara ett träd

Gärna ville jag vara ett träd
ja gärna ville jag vara ett träd
Jag skulle stå på en äng för mig själv
och tänka som man tänker
på hur vinden far

Styrk sprogforståelsen med nordisk lyrik, 2026

och stjärnorna blänker

Gärna ville jag vara en sten
ja gärna ville jag vara en sten
Jag skulle ligga för mig själv
på en strand
och tänka som man tänker
på hur vågorna slår
och vattnet stänker

Gärna ville jag vara ett hav
ja gärna ville jag vara ett hav
Jag skulle finnas överallt
och tänka så som haven tänker
på hur stormarna far
och vågorna blänker

Barbro Lindgren. *Gröngölingen är på väg. Dikter for barn och andra*, 1974.

Förlag: Raben & Sjögren

<https://www.rabensjogren.se/bok/9789129672152/grongolingen-ar-pa-vag>

Norska (nynorska)

Bjørkehår

sjå på
greinene til bjørka

dei deler og deler seg

til sist er dei tynne
som prinsessehår

den minste bjørka
står i boge over stien
liknar ei jente som står
utanfor dusjen etter
gymmen, prøver
å riste vatn ut
av håret
sitt

Ruth Lillegraven, *Skogen den grøne*, 2018.

Förlag: Samlaget. <https://samlaget.no/products/skogen-den-grone-dikt-for-barn>